

FERÐSLUTRYGD

Ráðið fyrri ferðslutrygd ivast í nyttuni av eini hálkubreyt

FERÐSLUTRYGD Kanning vísir, at vanlukkutalið hjá bilførarum, ið hava verið á hálkuskeiði, økist og tí endurskoðar Ráðið fyrri Ferðslutrygd nú sítt tilmæli um koyritekniska breyt

Áki Bertholdsen

Tað er ein spurningur, hvussu nógv koyriskeið á hálkubreyt bætir um ferðslutrygdina.

Tað staðfestir Ráðið fyrri Ferðslutrygd.

Sum tað sæst aðrastaðni her í blaðnum hevur Kári P. Højgaard, landsstýrismaður í innlendismálum, sett spurningin um at gera eina koyritekniska breyt í Føroyum, aftur á dagsskrá.

Men spurningurin er, hvussu nógv ein slik breyt bætir um ferðslutrygdina.

Brynhild Høgnadóttir, dagligur leiðari á Ráðnum fyrri Ferðslutrygd sigur, at í veruleikanum er onki eintýðugt svar upp á, hvussu tað ávirkar ferðslutrygdina, at tey, sum taka koyrikort,

og onnur, fara á skeið á koyritekniskari breyt.

Annars hevur Ráðið fyrri Ferðslutrygd áður mælt til, at ein slik breyt verður útvegað í Føroyum og ráðið hevur eisini verið við í arbeiðnum at gera eina koyritekniska breyt í Føroyum.

Ætlanin við koyritekniskari breyt er, at bilførarar, undir tryggum umstøðum, kunnu royna síni evni í ymsum vandamiklum støðum, so sum at koyra í hálkum og myrkri og at snara undan eini forðing við nógvum ferð. Endamálið er at bota um koyriførleikan hjá bilførarum og tað skuldi so aftur bótta um trygdina hjá øllum í føroysku ferðsluni.

Onki svar

Men Brynhild Høgnadóttir

sigur samstundis, at tað eru ongar ítøkiligar kanningar, sum vísa, at frálæra á koyritekniskari breyt minskar um talið á ferðsluvandlukkum og deyðum í ferðsluni.

Tvørtur ímóti vísir ein norsk kanning hjá Transportøkonomisk Institut, at vanlukkutalið hjá bilførarum, ið hava verið á hálkuskeiði, økist.

- At eingin nýggjari kanning vísir, at koyritekniskar breytir økja um ferðslutrygdina ger, at Ráðið fyrri Ferðslutrygd í lýtuni endurskoðar sítt tilmæli á hesum øki, sigur dagligi leiðarin á Ráðnum fyrri Ferðslutrygd.

Av tí sama ber heldur ikki til hjá Ráðnum fyrri Ferðslutrygd at siga nakað um, hvussu frammaliga vit eiga at raðfesta eina iløgu í eina

koyritekniska breyt.

- Ein Koyriteknisk breyt er ein lutfalsliga stór iløga, staðfestir Brynhild Høgnadóttir.

Hinvegin staðfestir hon samstundis, at vit eiga ikki bara at hugsa um útreiðslur, men fyrst og fremst um samfelagsligu sparingarnar, bæði tær menniskjaligu og tær figgarligu.

- Kortini eiga vit at hava eina greiða ábending um, at breytin veruliga økir ferðslutrygdina, leggur hon afturat. Og tað fer Ráðið fyrri Ferðslutrygd nú at taka støðu til.

Annars hevur Ráðið fyrri Ferðslutrygd onga meining um, hvussu ein slik koyriteknisk breyt verður figgjað og ríkin, tí tað er ikki teirra málsøki.

Men tey meta í hvussu so er ikki, at tað bætir um ferðslutrygdina at lata fólk sleppa at koyra kapp, tað veri seg undir tryggum umstøðum ella ikki.

Hon sipar til, at ein partur av hugsanini hjá landsstýris-

ÓVIST

Tað er óvist, hvussu tað ávirkar ferðslutrygdina, at bilførarar eru á skeið á koyritekniskum breytum og tí fer Ráðið fyrri Ferðslutrygd at viðgera spurningin, sigur Brynhild Høgnadóttir, dagligur leiðari á Ráðnum fyrri Ferðslutrygd

manninum er, at uttanfyri vanligu arbeiðstíð kunnu ung og annars tey, sum hava hug at koyra skjótt, leiga

breytina uttanfyri vanligu arbeiðstíð, so at tey kunnu iðka sítt ítriv undir tryggum umstøðum.

Koyrivenjing kann vera ein følsk trygd

FERÐSLUTRYGD Tað er ikki altíð, at venjing á hálkubreyt og øðrum koyritekniskum breytum, bota um ferðslutrygdina

Áki Bertholdsen

Aðrastaðni er tað fleiri ferðir kannað, hvussu tað ávirkar ferðslutrygdina at bilførarar eru á skeiði á hálkubreyt og á koyritekniskari breyt annars.

Og í álitinum um nullhugsjónina stendur, at tað tykist sum um at vanlukkutalið økist hjá teimum bilførarum, ið hava verið á hálkuskeiði.

Minsta økingin er hjá teimum, sum koyra persón-

bil og mesta økingin er hjá teimum, sum koyra sjúkubil.

Ein orsök kann vera, at tá ið størstur dentur verður lagdur á at læra bilførarar at gera tamarhald á bilinum í sera torførum vandastøðum í hálkum, kann tað skjótt fáa bilførarar at yvirmeta síni síni evni at koyra í hálkum, eru niðurstøðurnar í frágreiðingini um nullhugsjónina.

Ein bilførari, sum heldur

seg duga sera væl at koyra í ávisum umstøðum, kann verða freistaður at koyra skjótari enn bilførari, ið ivast um sín egnu førleika.

Á teimum hálkuskeiðum, sum nú eru í Noregi, verður tí høvuðsdenturin lagdur á at læra bilførararnar um teir óvæntaðu vandarnar, sum stinga seg upp, tá ið teir koyra í hálkum, og sum teir ikki kunnu vænta sær at klára.

Samstundis verður min-

ni dentur lagdur á at læra bilførarar at stýra bilinum í torførum vandastøðum.

Tað tykist heldur ikki sum um at skeið í myrkakoyring minskar um talið á ferðsluvandlukkum, sum heild.

Tó vísa norskar kanningar, at talið á ferðsluvandlukkum lækkaði hjá teimum mannfólkum sum høvdu skeið í myrkakoyring, men hjá kvinnuligum bilførarum er myndin ikki greið.

Í hesum sambandi verður lagt afturat, at helst hava mannfólk eitt minni trygdarskotbrá enn kvinnur, og tí ber betur til hjá teimum at økja trygdina við at koyra eitt varisligari.

Tí verður mælt til, at hald fram við kravdum skeiðum í myrkakoyring í Føroyum.

Hinvegin er støðan nógv øðrvísi í samband við skeið í verndarkoyring fyrri vandamiklar bilførarar, serliga teir, ið hava lyndi at koyra alt ov skjótt og teir, sum

koyra ávirkaðir av rúsdrekka.

Her vísa úrslitini, at hjá teimum, ið hava verið á skeiði í verndarkoyring, lækkar talið á ferðsluvandlukkum av ferð og rúsdrekkakoyring, eini 5-10%.

Tí verður mælt til, at tað verður eitt krav, at bilførarar, ið verða tiknir fyrri at koyra alt og skjótt, ella fyrri at koyra við kenning, skulu á skeið í verndarkoyring.

Hugsa um beinleiðis vandar

Kortini halda tey í Trygg Trafikk í Noregi, at ein venjingarbreyt er góð at hava í sambandi við arbeiðið at bota um ferðslutrygdina.

Men tey halda tað vera týðningarmikið, at størri dentur verður lagdur á venjingar, sum geva bilførarunum eina greiða uppfatan av beinleiðis vandum.

- Veikleikin við norsku venjingarbreytunum er,

at tær flestu venjingarnar verða gjørdar við lítlari ferð, har lættari er at hava tamarhald á bilinum.

Tí hevur Trygg Trafikk nú givið boð um at gera venjingar, har tað er sera torført at hava tamarhald á bilinum, so at bilførarar betur kunnu læra, hvussu skjótt ein ólukka kann henda.

Men teknikkurin er í stórari menning í tí sambandi verður nevnt, at koyrivenjing í simulatori er avgjørt ein móguleiki til at menna evnini hjá bilføraranum.

Í Føroyum hevði ein simulatorur komið serliga væl við, tí so kundu bilførarar lært at koyrt í rættligari stórbýarferðslu, sum er annars er púra ókend hjá nógvum bilførarum sigur frágreiðingin um nullhugsjónina.